

**FAJTAKÍSÉRLETI EREDMÉNYEK
ÉRTÉKELÉSE
2010**

**MEZŐGAZDASÁGI SZAKIGAZGATÁSI HIVATAL
KÖZPONT**

Central Agricultural Office
1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

ŐSZI TRITIKÁLÉ
Winter Triticale

TÖNKÖLYBÚZA
Spelt wheat

ŐSZI BÚZA
Winter wheat

**FAJTAKÍSÉRELTI EREDMÉNYEK
2010**

Összeállította:

Dr. Czirák László
Hertelendy Péter
Juhász Zsuzsanna
Pécs Márton

K Ö S Z Ö N E T

Elsősorban a teljesítmény vizsgálatokat beállító FAJTAKÍSÉRELTI ÁLLOMÁSOK-nak, akik hiba nélkül végezték el feladatukat és az eredményeket, valamint a beltartalmi vizsgálatokhoz szükséges MINTÁKAT a legrövidebb időn belül részünkre megküldték.

Hertelendy Péter Úrnak a beküldött vetőmagok csávázásáért és a kórtani eredmények kiértékeléséért.

Juhász Zsuzsanna állomásvezető helyettesnek a vetőmagok kiszerezéséért és kiküldéséért, valamint a beltartalmi vizsgálatok elvégzéséért.

Pécs Márton Úrnak a kísérletek matematikai kiértékeléséért.

EGYETLEN CÉLUNK LEHET;

**JÓ TERMŐKÉPESSÉGŰ ÉS NÖVÉNYKÓRTANI
TULAJDONSÁGOKKAL RENDELKEZŐ MAGAS
SIKÉRTARTALMÚ FAJTÁK KÖZTERMESZTÉSSEN
TÖRTÉNŐ VONÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE.**

**ENNEK JEGYÉBEN ADJUK KÖZRE A LEENDŐ
FAJTÁK 2010-es ÉVI KISPARCELLÁS
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLATAINAK EREDMÉNYEIT.**

**Dr. Czirák László
témavezető**

A TENYÉSZIDŐSZAKRA JELLEMZŐ IDŐJÁRÁS

Mindenki számára ismert, hogy milyen, a korábbi évektől merőben eltérő időjárás jellemezte ezt az évet.

Néhány dolgot kiemelve

Október és november hónapokban a havi csapadék összeg 60-100 mm között alakult, de az ország keleti és délnyugati területein a 150 mm-t is meghaladta. Ez nagymértékben megnehezítette a kalászosok optimális időben történő vetését (pl.: Debrecen, Gyulátanya). December az átlagnál csapadékosabb, míg januárban és februárban a szokásosnál hidegebb volt és csapadékban sem volt hiány.

Ennek ellenére valamennyi fajtára vonatkozóan kifagyást nem tapasztaltunk.

Április már az átlagosnál csapadékosabb, míg május rendkívül csapadékos volt.

Hazánk jelentős részén 250 mm volt a havi csapadékösszeg, de nem volt ritka a 300-400 mm-t megközelítő csapadékösszeg sem. Júniust a szokásosnál csapadékosabb, átlag körüli hőmérséklet jellemezte, ami kifejezetten kedvezőtlen hatással volt a búza minőségére.

AMIT LEHET TUDNI

Aratási helyzetkép 2010. augusztus 18.

Őszi búza	betakarított terület (ha)
	992.614
	termésátlag (kg/ha)
	3.748

Őszi tritikálé	betakarított terület (ha)
	119.500
	termésátlag (kg/ha)
	3.164

Őszi búza fajtakísérletek szemtermés eredménye, t/ha
2008-2009-2010
(Kivonat)

Korai érésű fajták

Fajta	Státus	2008	2009	2010	Átlag	
					t/ha	%
UN 263 (Graindor)	FR(3)	7.44	8.19	7.30	7.64	110.1
Mv 10-07 (Mv Tallér)	fj.(3)	7.57	8.32	6.94	7.61	109.7
Mv 07-07 (Mv Kikelet)	fj.(3)	7.58	7.82	6.46	7.29	105.0
GK 28.07 (GK Körös)	fj.(3)	7.44	7.64	6.75	7.28	104.9
Mv 09-07 (Mv Melodia)	fj.(3)	7.57	7.86	6.14	7.19	103.6
GK 16.07 (GK Berény)	fj.(3)	7.17	7.61	6.79	7.19	103.6
GK 45.06 (GK Hajnal)	fj.(3)	7.25	7.71	6.45	7.14	102.8
GK 38.07 (GK Vitorlás)	fj.(3)	7.35	7.15	6.68	7.06	101.7
st. GK Kalász	1996	7.21	7.86	6.11	7.06	101.7
GK 21.07 (GK Rozi)	fj.(3)	7.30	7.40	6.40	7.03	101.3
átfutó st. GK Petur	1999	7.33	7.35	6.26	6.98	100.6
st. GK Garaboly	1998	7.33	7.42	6.12	6.96	100.2
st. fajták átlaga		7.07	7.51	6.23	6.94	100.0
st. Mv Mambo	2001	6.68	7.25	6.46	6.80	97.9
min. st. GK Ati	2001	6.85	7.17	6.03	6.68	96.3
kísérleti átlag		7.29	7.61	6.51	7.14	102.8
SzD5%		0.41	0.46	0.56	0.41	5.9
Kísérletek száma		7	8	7		

**Őszi búza kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti eredmények
2010**

11 I/A-1

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
	KB8-D-8		7.37	118.3
	UN 263 (Graindor)		7.30	117.2
	Mv 10-07		6.94	111.4
	Mv 18-08		6.87	110.3
	GK 10.08 (GK Futár)		6.84	109.8
	GK 16.07 (GK Berény)		6.79	109.0
	GK 28.07 (GK Körös)		6.75	108.3
	Mv 05-08		6.71	107.7
	GK 64.08 (GK Buda)		6.70	107.5
	GK 38.07 (GK Vitorlás)		6.68	107.2
st	Mv Mambó	2001	6.46	103.7
	Mv 07-07		6.46	103.7
	GK 45.06 (GK Hajnal)		6.45	103.5
	Mv 09-08		6.43	103.2
	GK 21.07		6.40	102.7
	Mv Toldi	2008	6.38	102.4
	Mv 23-08		6.34	101.8
	GK Petur	1999	6.26	100.5
	KB8-D-29		6.23	100.0
	st.fajták átlaga		6.23	100.0
	Mv 09-07		6.14	98.6
st	GK Garaboly	1998	6.12	98.2
st	GK Kalász	1996	6.11	98.1
	GK Ati	2001	6.03	96.8
	GK C2/46-08		5.40	86.7
	átlag		6.51	104.5
	SzD 5%		0.56	9.0
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.46	7.4
	C.V.		8.2	
	Helyek száma		7	

**Őszi búza kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti eredmények
2010**

12 I/A-2

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
	Mv 09-09		7.49	121.6
	Mv 15-09		7.46	121.1
	NSA 02-6324	FR	7.40	120.1
	SO 812	FR	7.34	119.2
	HE 97088	FR	6.92	112.3
	Mv 06-09		6.91	112.2
	Mv 10-09		6.89	111.9
	KB9-D-34		6.76	109.7
	HE 7812	FR	6.76	109.7
	Mv 04-09		6.73	109.3
	SZD 9432	AT	6.64	107.8
	Mv Toldi (Mv 19-05)	2008	6.56	106.5
st	Mv Mambó	2001	6.50	105.5
	Mv 12-09		6.49	105.4
	GK 3.09 (GK Zsuzsanna)		6.28	101.9
	GK Petur	1999	6.24	101.3
	GK Ati	2001	6.20	100.6
	st.fajták átlaga		6.16	100.0
	AM-2		6.09	98.9
	GK 6.09 (GK Aranka)		6.05	98.2
st	GK Garaboly	1998	6.02	97.7
	GK 4.09 (GK Angéla)		5.99	97.2
st	GK Kalász	1996	5.95	96.6
	GK 29.09		5.95	96.6
	9/2009		5.93	96.3
	GK 22.09 (GK Hannus)		5.74	93.2
	GK 2.09 (GK Gábor)		5.73	93.0
	átlag		6.50	105.5
	SzD 5%		0.65	10.6
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.53	8.6
	C.V.		9.4	
	Helyek száma		7	

Őszi búza fajtakísérletek szemtermés eredménye, t/ha
2008-2010
(Kivonat)

Középérésű fajták

Fajta	Státus	2008	2009	2010	Átlag	
					t/ha	%
MH 05-11 (Feria)	AT(3)	7.68	8.07	7.01	7.59	106.4
SZD 7912A (Fidelius)	AT(3)	7.18	7.96	7.13	7.42	104.1
st. GK Rába	2000	7.77	8.00	6.11	7.29	102.3
st. GK Hattyú	2002	7.40	7.54	6.64	7.19	100.9
Mv 17-07 (Mv Apród)	fj.(3)	7.43	7.78	6.25	7.15	100.3
st. fajták átlaga		7.50	7.56	6.32	7.13	100.0
st. GK Petur	1999	7.33	7.15	6.20	6.89	96.7
FK 30440	fj.(3)	6.69	7.14	6.38	6.74	94.5
min. st. Mv Verbunkos	2001	7.13	6.88	5.37	6.46	90.6
kísérleti átlag		7.04	7.37	6.23	7.09	99.5
SzD5%		0.56	0.49	0.66	0.58	8.1
Kísérletek száma		7	8	7		

**Őszi búza kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti eredmények
2010**

21 II/A

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
	STRU 071932.2	DE	7.26	114.9
	SZD 0016	AT	7.20	113.9
	SZD 7912A (Fidelius)	AT	7.13	112.8
	MH 05-11 (Feria)	AT	7.01	110.9
	Nord 04128/65	DE	6.87	108.7
	STRU 071934.1	DE	6.85	108.4
	Nord 04101/5	DE	6.69	105.9
st	GK Hattyú	2002	6.64	105.1
	SUR254 (Chevron)	DE	6.58	104.1
	SZD 8644	AT	6.52	103.2
	KB9-D-30		6.50	102.8
	Mv 24-09		6.45	102.1
	FK 30440		6.38	100.9
	st.fajták átlaga		6.32	100.0
	SZD 9686	AT	6.27	99.2
	Mv 17-07		6.25	98.9
st	GK Petur	1999	6.20	98.1
st	GK Rába	2000	6.11	96.7
	KB9-D-20		6.06	95.9
	SZD 9420	AT	5.99	94.8
	RW 50963	FR	5.94	94.0
	Mv 28-09		5.86	92.7
	KB9-D-14		5.74	90.8
	Mv 29-09		5.69	90.0
	KB9-D-10		5.56	88.0
	KB9-D-4		5.55	87.8
	Mv Verbunkos	2001	5.37	85.0
	Táplán 2009		5.09	80.5
	KB9-D-11		4.75	75.2
	átlag		6.23	98.6
	SzD 5%		0.66	10.4
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.54	8.5
	C.V.		10	
	Helyek száma		7	

Őszi búza fajtakísérletek szemtermés eredménye, t/ha
2008-2009-2010
(Kivonat)

Késői érésű fajták

Fajta	Státus		2008	2009	2010	Átlag	
						t/ha	%
NICO 4-4106 B	FR(3)		7.55	8.07	6.72	7.45	109.7
st. Mulan	2006	DE		7.90	6.53	*7.40	109.0
NICO 4-4105 B	FR(3)		7.70	8.11	6.31	7.37	108.6
NS 110/02	SR(3)		7.69	7.62	6.10	7.14	105.1
NORD 01106/27	DE(3)		7.32	7.52	6.40	7.08	104.3
átfutó st. GK Petur	1999		7.14	7.21	6.10	6.82	100.4
st. fajták átlaga			7.03	7.37	5.97	6.79	100.0
min. st. GK Kapos	2003				5.76	*6.69	98.5
st. GK Holló	2001		7.15	7.36	5.41	6.64	97.8
FK 16 138	fj.(3)		6.80	7.28	5.43	6.50	95.8
min. st. Mv Magdaléna	1996		6.91	6.84		*6.41	94.4
kísérleti átlag			7.16	7.57	5.97	6.95	102.3
SzD5%			0.48	0.53	0.70	0.40	5.9
Kísérletek száma			7	8	7		

* = korrigált átlag

**Őszi búza kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti
eredmények
2010**

31 III/A

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
	Hystar	EU	7.26	121.6
	FD 06109	FR	6.88	115.2
	NIC04-4106B	FR	6.72	112.6
	BR 06/025	CZ	6.61	110.7
st	Mulan	2006 DE	6.53	109.4
	RW 50964		6.47	108.4
	Nord 02153/321	DE	6.41	107.4
	NORD 01106/27	DE	6.40	107.2
	NIC04-4105B	FR	6.31	105.7
	Nord 02187/489	DE	6.28	105.2
	W00169.3.1		6.26	104.9
	SZD 9463A	AT	6.24	104.5
	SUR233	DE	6.17	103.4
	Nord 02159/086	DE	6.14	102.8
	GK Petur	1999	6.10	102.2
	NS 110/02	SR	6.10	102.2
	NIC05-4711-B	FR	6.03	101.0
	st.fajták átlaga		5.97	100.0
	FD 05108-12	FR	5.82	97.5
	GK Kapos	2003	5.76	96.5
	Mv 37-09		5.61	94.0
	FK 16138		5.43	91.0
st	GK Holló	2001	5.41	90.6
	Adler	EU	5.40	90.5
	FK 09043		5.39	90.3
	SZD 7279 (Philipp)	AT	5.33	89.3
	Mv 20-08		5.31	88.9
	Jafet	EU	5.19	86.9
	FK 08009		5.09	85.3
	FK 08038		4.47	74.9
	átlag		5.97	100.0
	SzD 5%		0.7	11.7
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.61	10.2
	C.V.		11.1	
	Helyek száma		7	

A STANDARDOK VÁLTÁSA HALASZTHATATLAN

KORAI ÉRÉSŰ FAJTÁK

Minden 3. éves fajtajelölt (9 db) meghaladta szemtermés tekintetében a standard fajták átlagát!

Javaslat: a GK Kalász mellett az Mv 07-07 (Mv Kikelet) malmi búza standard várományosként történő beállítása.

KÖZÉPÉRÉSŰ FAJTÁK

Minden 3. éves fajtajelölt (3 db) egy fajtajelölt kivételével (FK 30440) meghaladta szemtermés tekintetében a standard fajták átlagát.

Javaslat: A GK Petur mellett - ami egyben átfutó standard is – az Mv 17-07 (Mv Árpád) malmi búza standard várományosként történő beállítása.

KÉSŐI ÉRÉSŰ FAJTÁK

Minden 3. éves fajtajelölt (4 db) egy fajtajelölt kivételével (FK 16138) meghaladta szemtermés tekintetében a standard fajták átlagát.

Javaslat: A GK Holló mellett a NORD 01106/27 malmi búza standard várományosként történő beállítása.

**Őszi tritikálé fajtakísérletek szemtermés eredménye, t/ha
2008-2009-2010
(Kivonat)**

Fajta		2008	2009	2010	Átlag	
					t/ha	%
GK Tc 7-07	fj.(3)	6.56	7.92	8.40	7.63	108.3
st. Titan	2006	6.25	8.08	7.67	7.33	104.2
st. fajták átlaga		6.15	7.78	7.20	7.04	100.0
KV 76	fj.(4)	5.95	7.23	7.28	6.82	96.9
st. Disco	2001	6.06	7.47	6.72	6.75	95.9
min. st. Hungaro	2005	-	7.06	7.14	*6.64	94.3
kísérleti átlag		6.22	7.55	7.84	7.03	99.9
SzD5%		1.03	0.76	0.74	0.59	8.4
Kísérletek száma		4	5	5		

**Tritikálé kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti
eredmények
2010**

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
	Tulus	EU	8.82	122.5
	GK Tc7-07		8.40	116.7
	Leopard	RO	8.36	116.1
	MT 08-09		8.32	115.6
	Cascador S	RO	8.17	113.5
	Lotru	RO	7.84	108.9
st	Titán	2006 RO	7.67	106.5
	MT 09-09		7.57	105.1
	KV 76		7.28	101.1
	st.fajták átlaga		7.20	100.0
	Hungaro	2005	7.14	99.2
st	Disco	2001 PL	6.72	93.3
	átlag		7.84	108.9
	SzD 5%		0.74	10.3
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.64	8.9
	C.V.		7.3	
	Helyek száma		5	

**Tönkölybúza fajtakísérletek szemtermés eredménye, t/ha
2009-2010
(Kivonat)**

Fajta			2009	2010	Átlag	
					t/ha	%
st. Franckenkorn	2001	DE	5.68	5.78	5.73	102.8
st. fajták átlaga			5.48	5.67	5.58	100.0
st. ÖKO 10	1998		5.28	5.55	5.42	97.1
ÖKO-1000	fj.(2)		4.92	5.31	5.12	91.7
kísérleti átlag			5.15	5.57	5.42	97.2
SzD5%			0.52	0.52	0.44	8.0
Kísérletek száma			4	5		

**Tönkölybúza kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti
eredmények
2010**

Fajták			Szemtermés	
			t/ha	rel.%
st	Franckenkorn	2001 DE	5.78	101.9
	st.fajták átlaga		5.67	100.0
	TSP 04-09		5.62	99.1
	TSP 06-09		5.57	98.2
st	ÖKO 10		5.55	97.9
	ÖKO 1000		5.31	93.7
	átlag		5.57	98.2
	SzD 5%		0.52	9.2
	SzD 5% st. átl.-hoz		0.45	7.9
	C.V.		6.90	
	Helyek száma		5	

AMI VÁLTOZIK

Az őszi búza állami teljesítmény vizsgálata GYULATANYÁRÓL a SZARVASI FAJTAKÍSÉRLETI ÁLLOMÁS-ra kerül

Az őszi búza államilag elismert fajták kísérlete nemzetközi tanácskozásra tekintettel a RÖJTÖKMUZSAJI FAJTAKÍSÉRLETI ÁLLOMÁSON is beállításra kerül.

Az őszi tritikálé állami teljesítmény vizsgálata GYULATANYÁRÓL a DEBRECENI FAJTAKÍSÉRLETI ÁLLOMÁS-ra kerül.

KÉRÉSEM MINDEN FAJTABEJELENTŐ FELÉ

1./ A fajtajelöltek bejelentéseit a 2010-2011-es tenyésztidőszakra vonatkozóan legkésőbb **szeptember 10-ig** tegyék meg! Az ezt követően megtett bejelentéseket már csak a következő évben tudjuk figyelembe venni.

2./ Valamennyi fajtajelölt vetőmag küldésének határideje szintén **szeptember 10!** Az ezen határidőn túl küldött vetőmagok vetésére már csak a következő évben kerülhet sor!

3./ Kérem, hogy a kísérletekben szereplő első-, másod-, és harmadéves fajtajelöltek esetleges visszavonásait írásban vagy e-mail-ban legkésőbb **szeptember 10-ig** küldjék meg.

4./ A már állami elismerésben részesített fajták visszavonását, tehát a nemzeti fajtajegyzékről történő törlését szintén írásban vagy e-mail-ban kérem legkésőbb **szeptember 10-ig** részünkre megküldeni szíveskedjenek.